

DSM és a hírszolgáltatók kapcsolódó jogi védelme

PIACTÉR VAGY PIACGAZDASÁG? A DIGITÁLIS EGYSÉGES PIAC
KIALAKULÁSA ÉS AZ EZZEL KAPCSOLATOS KIHÍVÁSOK
EUROPÁBAN C. KONFERENCIA
SZTE ÁJTK NEMZETKÖZI ÉS REGIONÁLIS TANULMÁNYOK
INTÉZET

Dr. Nemessányi Zoltán PhD

Adjunktus, BCE GTK

Nemzetközi Igazságügyi Együttműködésért felelős helyettes államtitkár

Igazságügyi Minisztérium

DSM stratégia (2015.05.06.): még nem szólt a kiegészítő jogosultságról, de

- A DSM-stratégiában foglalt célkitűzések megvalósításáról szóló 2015. december 9-i sajtóközlemény: a híraggregátorok szerepét szükséges alaposabban is megvizsgálni
- „tisztességesebb piac érdekében”: az online felhasználások utáni haszon elosztása

Irányelv tervezet szerzői jogról a Digitális Egységes Piacon (2016.09.14.)

- 11. cikk
- biztosítja a kiadók számára a digitális többszörözés és a nyilvánossághoz közvetítés kizárólagos jogát a cikkekre (tudományos, akadémiai folyóiratok nem!)
- nem érinti a szerzők és kapcsolódó jogi jogosultak egyéb jogait (az új jogosultságra nem lehet a szerzőkkel szemben hivatkozni)
- Infosoc korlátozások és kivételek, szankciók és jogorvoslatok itt is érvényesülnek *mutatis mutandis*
- 20 éves védelmi idő

Miért: érvek a preambulumból

- Szabad, plurális sajtó, információhoz jutás, nyilvános vita, demokratikus társadalom
- Nyomtatástól a digitális felhasználásig
- Sajtótermék kiadóját nem ismerik el jogosultként: nem térül meg a befektetése (pl. a szerzőnek fizetett díj)
- Fenntartható sajtóipar: el kell ismerni szomszédos jogosultként

IM-SZTNH nyilvános konzultáció az európai szerzői jogi reformcsomagról

- 64 hazai szervezet és intézmény
- 13 észrevétel:
- EMMI, Magyar Kábelkommunikációs Szövetség (MKSz); Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ); Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület (MIE); AIPPI Magyar Csoport, Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület (MSZJF); Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete (MTE); Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA); Országos Széchényi Könyvtár (OSZK); ProArt Egyesület; Filmművészek és Filmalkalmazottak Szakszervezete és a Magyar Filmművészek Szövetsége; AMC Networks Central Europe Kft.; Magyar Reprográfiai Szövetség (RSZ).

Magyar felvetések a konzultációból – divergáló álláspontok I.

- Szükséges – nem a várt eredményt hozza
- Miért csak a sajtóban megjelenő közleményekre vonatkozik, és nem terjed ki a könyvkiadásra (hasonló problémák), ?
- Mi minősül digitális felhasználásnak? (pl fénymásoló a fizikai műpéldány digitális képét alkotja meg, majd erről készít papírra másolatot)
- 12. cikkkel (kompenzáció a kiadóknak) való viszony nem egyértelmű
 - 12. cikk tágabb körre vonatkozik?
 - A sajtóközlemények kiadói amúgyis kapják

Magyar felvetések a konzultációból – divergáló álláspontok II.

- Sajtótermékek digitalizációja során nem szükséges a szerzőkkel egyenként megállapodni az engedélyről, elég a kiadókkal szerződni?
- A cikkeiket már eredetileg is online közzétevő kiadványokra is vonatkozik, vagy csak azon kiadványok kiadóira, melyek elsőként nyomtatott verzióban teszik közzé cikkeiket, és csak ezt követően kerül sor azok digitális felhasználására?
- A hagyományosan, szerződéses úton megszerezhető jogok köre jóval tágabb, mint az így előálló szomszédos jog hatálya.

Nem a várt eredményt hozza? – német példa

- 2013. augusztus 1: német szerzői jogi törvény módosítása
 - Csak sajtótermékek előállítói a szomszédos jogosultak, egy év védelmi idő
 - Közös jogkezelő gyűjti a díjat
 - A Google eltávolította keresési találatai közül a német oldalakra mutató linkekhez kapcsolódó – a cikkekből vett rövid részletet tartalmazó – ún. *snippet*-eket (csak azét nem, aki ingyenesen hozzájárult).
 - Versenyfelügyeleti eljárás a Google ellen: Bundeskartellamt: nem erőfölénnyel visszaélés: nincs olyan versenyjogi kötelezettsége a Google-nek, hogy a kiegészítő jogokat visszterhesen szerezze meg
 - Jogosultak jelentős része a kieső forgalom miatt ingyenesen engedélyezte a Google-nek az általuk publikált cikkek felhasználását

Nem a várt eredményt hozza? – spanyol példa

- Spanyol szellemi alkotásokról szóló törvény 2015. január 1-i módosítása
 - tartalmak jóval szélesebb körét és ezáltal más tárgyú aggregátor szolgáltatásokat is a kiegészítő jogi szabályozás hatálya alá von
 - a biztosított szomszédos jogról, és az ezzel járó díjigényről lemondani nem lehet,
 - A Google elérhetetlenné tette Google News szolgáltatását az országban
 - online újságok elérési száma átlagosan 6%-al csökkent, míg a kisebb újságoknál ez a szám már 14% volt, 10 M EUR veszteség, kis kiadókat jobban érinti, mint a nagyokat

EuB gyakorlatával összeegyeztethető?

- C-466/12. Svensson:
 - nyilvánossághoz közvetítés felhasználásának megvalósulásához *új nyilvánosságra* van szükség – van itt új nyilvánosság?
 - az uniós jogba ütközik hogy a tagállamok a nyilvánossághoz közvetítés jogának szélesebb meghatározásával új felhasználási módokat és jogosulti kört vesznek oltalom alá – kiegészítő jogosultság ellentétes az InfoSoc irányelvvel?
- C-572/13. Hewlett-Packard Belgium SPRL v. Reprobel SCRL.
 - kiadók nem szerepelnek a kizárólagos többszörözési jog jogosultjaiként az irányelvben, a jogosulti kör tagállami, egyoldalú kiterjesztése pedig az uniós jogba ütközik.
- InfoSoc irányelvvel összeegyeztethető?

További kérdések (kevés válasz)

- Csak negatív példák birtokában mi indokolja?
- Milyen branch támogatja?
- A (lehetséges) átfedés a szerzők jogai és a kiadók (új) jogai között akadályozhatja-e a szerzők igényérvényesítését?

Köszönöm a figyelmet!

- zoltan.nemessanyi@im.gov.hu